

Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

België - Belgique
P.B.
8610 Kortemark
P 508209

M E D E D E L I N G E N

Afgifttekantoor: 8610 Kortemark
Jaargang 34, 2015, nr. 1 - verschijnt viermaandelijks
Verantw. uitgever: Peter Bentein, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame
Samenstelling, redactie en layout: Wim Dedeyster

Met steun van de
Vlaamse overheid

VCGH

Elflijnenlaan 3

B-8610 Handzame

Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen vzw

Tel. 051 56 74 79

KBC BE17 4744 1565 3121

www.vcgh.be

E-mail: vcgh@scarlet.be

O p e n i n g s t i j d e n

maandag t/m donderdag

13 - 17 uur

vrijdag

9 - 12 uur en 13 -17 uur

derde zaterdag v/d maand

9 - 11.45 uur

Tekening cover:

Edewalle, dorp: Andreas Vanpoucke

LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE 2015

Hartelijk dank aan de leden en de steunende leden die reeds hun jaarlijkse bijdrage voor 2015 betaalden. Voor wie een **rood bolletje** op het adresetiket aantreft, vragen we u dit zo vlug mogelijk in orde te brengen.

- Wie lid is van Familiekunde Vlaanderen is automatisch volwaardig lid van ons Centrum en heeft dus alle toegangsrechten tot onze documentatie. Lid worden van Familiekunde Vlaanderen kan door betaling van **€ 35,00** per jaar via het nationaal secretariaat: Van Heybeeckstraat, 3 te 2170 Merksem, tel. 03/646 99 88, IBAN: BE58 4141 1712 2179, <http://www.familiekunde-vlaanderen.be/word-lid>
- Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een abonnement te nemen op ons tijdschrift "Mededelingen" voor **€ 20,00** (€ 25,00 voor 2 personen op eenzelfde adres). Hiermee verwerft men ook onbeperkte toegang tot ons documentatiecentrum (niet tot de andere centra die vallen onder Familiekunde Vlaanderen).
- Een derde mogelijkheid is het betalen van een daggeld van **€ 5,00** bij elk bezoek.

buitenland + 10,00 euro verzendkosten
étranger 10,00 euro en plus pour frais d'envoi

Wij vragen u beleefd het abonnementsgeld te willen overschrijven
op rekeningnummer **BE17 4744 1565 3121**
van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

LEES IN DIT NUMMER :

VCGH	Lidmaatschapsbijdrage 2015	blz. 2
VCGH	Nieuwe openingstijden en vakantieregeling	blz. 3
	Schenken van bidprentjes en rouwbrieven	blz. 3
Michel Coene	Oorlogsdagboek van Louis Goossens	blz. 4
Jozef Vackier	Nieuwe publicatie: Arthur Nayaert, schrik der Duitschers	blz. 12

Nieuwe openingstijden vanaf 1 juli 2015

dinsdag tot en met donderdag
van 13.00u tot 17.00u

iedere derde zaterdag van de maand
van 9.00u tot 11.45u

Het Centrum zal gesloten zijn:

vrijdag 01/05/2015
donderdag 14/05/2015
maandag 25/05/2015
van 15/07/2015 tot en met 17/08/2015
maandag 02/11/2015
woensdag 11/11/2015
van 21/12/2015 tot en met 04/01/2016

Schenken van bidprentjes en rouwbrieven

J.P. Bouden, Diksmuide; J. Hondekyn, Roeselare; A. Hondekyn, Kortemark; N. Muylle, Handzame; H. Verscheure, Kortemark; R. Deruyttere, Kortemark; W. Parret, Lichtervelde; W. Maertens, Koekelare; R. Sioen, Ichtegem; R. Moutton, Kortemark; F. Degraeve, Zedelgem; D. Cool, Kortemark; E. Cassaert, Kortemark.

Hartelijk dank.

Oorlogsdagboek van Louis Goossens

In het najaar van 2014 verscheen in Assenede, onder de auspiciën van de vzw Het Vliet, het oorlogsdagboek van Louis Goossens, een opgeëiste arbeider van het Z.A.B. (Zivilarbeiter Bataljon). Het dagboek behandelt de periode 1917-1918, toen hij als inwoner van Boekhoute in het "Etappengebied" door de Duitse bezetter werd opgeëist om in het Operationsgebied, o.a. in Kortemark, dwangarbeid te verrichten.

Familiegegevens:

*De kinderen van Willem en Paulina Goossens -
Van Branteghem met Louis als oudste zoon rechts*

Louis Jerome GOOSSENS zag het levenslicht op 19 december 1873 te Biervliet, een Nederlandse grensgemeente. Hij was de oudste zoon van hovenier Wilhelmus Adolphus GOOSSENS (°Boekhoute, 07.08.1845) en van winkelierster Paulina Van Branteghem (°Boekhoute, 24.05.1849).

Toen hij dertien jaar oud was verhuist hij van het landelijke Boekhoute naar de stad Kortrijk. Hij gaat er inwonen bij zijn oom Emiel Pouillon en zijn tante Marie-Rose Van Branteghem en hun

gezin. Emiel was er 'maître peintre' en Louis gaat bij hem in de leer. Nadat hij een tijd lang in Gent werkt vestigt Louis zich in 1899 opnieuw in Boekhoute, nu als zelfstandig schilder. Op 30 januari 1902 trouwt hij er met Pharaïlda Van Waesberghe, stammend uit oud Vlaamse adel. Haar moeder was weduwe en winkelierster Sophia Van Poucke. Het koppel trekt bij haar in.

Louis Goossens was oprichtend en spelend lid van de fanfare Braackmanszonen. Ook de wedstrijden in zijn krulbolclub te Boekhoute lagen hem na aan het hart en later was hij ook nog bestuurslid van de Heilig-Hartbond.

Louis met echtgenote Pharaïlda (=Veerle)

In de volkstelling 1910-1920 vinden we Louis Goossens als "schilder, herbergier en winkelier" en vader van twee zonen:

Achiel Marcel GOOSSENS (°Boekhoute - 30.11.1902 en overleden op 19.09.1980).

Gerardus Theoph. Ant. GOOSSENS (°Boekhoute - 18.06.1907) die echter op achtjarige leeftijd overlijdt te Boekhoute op 31.01.1916.

Achiel Goossens verhuist in april 1914 op twaalfjarige leeftijd naar Antwerpen en werd vermoedelijk aan zijn oom uitbesteed om zich te bekwamen als schilder-decorateur. Hij keert op 27 augustus 1918 naar Boekhoute terug. Dit is één week na de opeisingsperiode van vader Louis.

De zoon van Achiel is Armand Gerard GOOSSENS (°Bassevelde - 22.10.1928). Hij woont nog steeds in Boekhoute naast het ouderlijk huis en is de eigenaar van het oorlogsdagboek van zijn grootvader Louis.

In 1918 wordt Louis Goossens door de Duitse bezetter opgeëist als arbeidskracht in het Operationsgebied. Hij wordt achtereenvolgens tewerkgesteld in Tielt en Kortemark. Hij houdt een bijzonder nauwkeurig en gedetailleerd dagboek bij. We geven hieronder enkele interessante fragmenten uit zijn Kortemarkse periode.

PERIODE KORTEMARK van 19 juni 1918 tot 15 augustus 1918

Woensdag 19 juni 1918

Onze koffers worden al om twee uur opgeladen. Wij vertrekken om half drie met 26 kameraden en komen om half vijf in Ertvelde aan. Ik word samen met drie anderen aan de kant gezet. Net het viertal dat zich vorige zondag beklaagd had dat ze niet naar huis mochten. Wij gevierden, fatsoenlijke mannen, worden daar naast andere opgeëisten geplaatst; wij vertrekken om zeven uur naar Rieme station.

(...) In het station ontmoeten wij twee Franse krijgsgevangenen die samen met ons naar Gent worden gebracht (...) waar wij rond negen uur aankomen. Wij worden in de 'Flandria' op de binnenplaats opgesloten tot in de namiddag drie uur. Dan worden wij onder begeleiding naar de trein gebracht. (...) Als de trein vertrokken is, vernemen wij van de soldaten dat wij naar Roeselare moeten. Via Deinze arriveren wij om half vijf in Kortrijk.

Wij stappen af en moeten wachten: wij weten niet wat er met ons zal gebeuren. Eindelijk, om half acht stappen wij opnieuw een trein op (...) Na lang rijden en wachten loopt de trein om elf uur het station van Roeselare binnen. Wij worden in rang gezet. Een deel van de mannen vertrekt te voet. Een andere groep, (...) moet alweer de trein op die ons naar Kortemark zal voeren. Het is intussen half één. Wij trekken te voet naar de barakken, zeven mannen uit Boekhoute en vijf uit Ertvelde. Wij komen terecht in een kleine barak. Wij eten nog een homp brood en maken ons klaar om te gaan slapen. Het is binnen even koud als buiten: er is een groot stuk uit een muur verdwenen. Wij trekken het deken over ons hoofd en slapen in.

Donderdag 20 juni 1918

Na een paar uur slaap, merken wij dat wij de enigen zijn in deze kleine gehavende barak. Er staat een massa barakken op het terrein. Wij gaan op verkenning en halen daarna onze koffie op. Terwijl wij onze boterhammen opeten, hebben wij het met z'n allen over hoe men ons onder dwang zo ver van huis weghaalt. Nadat wij onderling ons beklag hebben gemaakt, worden wij op de koer geroepen; de officier van het korps houdt een vlammende toespraak. (...) 's Middags trekken wij naar het werk. Wij krijgen een zeis in de handen gestopt; wij zullen dan maar voor boer spelen! Voorwaarts, naar het slagveld, wij starten ons nieuw beroep.

U kan denken dat dit er echt niet uit ziet: ik en de anderen als boer. Wij houden ons wat bezig. Omdat het lekker weer is en wij ons buiten in het veld bevinden, valt het nog best mee. Af en toe zwaaien wij eens met de zeis, praten wat met elkaar en voor wij het echt beseffen is de werkdag voorbij. Om half zes Duitse tijd trekken wij naar de barak. Het laat zich aanzien dat er slecht weer komt. Wij wachten dan ook niet te lang om ons bed op te zoeken. De meesten zijn nog vermoeid van vorige dag.

Vrijdag 21 juni 1918

Wij kruipen ons bed uit, al wat beter gezind dan vorige dag. Wij halen onze 'wapens' op; ze stoppen ons een riek in de knuisten. Wij proberen altijd ons groepje bijeen te houden. Het werk is hier aangenaam, maar wij zijn zeker niet zinnens ons te overwerken voor 'den Duits'. Af en toe horen wij een kanon bulderen alsof we er naast stonden. Nee, zonder gevaar zijn wij hier nooit. De vrijdag verloopt verder zonder ongevallen en bijzonderheden. (...)

Maandag 24 juni 1918

Alweer hetzelfde werk. Het onkruid dat door ganse ploegen wordt afgemaaid, leggen wij op hopen. Daarna wordt het verzameld en binnengehaald om uiteindelijk als paardenvoer te dienen.

Dinsdag 25 juni 1918

En nog maar eens dezelfde arbeid. Wij werken nabij Handzame op een prachtige boerderij waar de burgemeester van Kortemark woont. Hij is hier al acht dagen en moest terugkeren op bevel van de Duitsers. Wij moeten de akkers opkuisen, zodat ze opnieuw in gebruik kunnen worden genomen. Af en toe ontploft er een shrapnel in de omgeving. Terwijl wij aan het werk zijn, komt een volledig soldatentransport voorbij, gevolgd door een generaal en zijn twee ordonnansen. Wij werken tot 's middags en trekken dan huiswaarts langs een andere route, weg van het geschut. (...)

Donderdag 27 en vrijdag 28 juni 1918

Opnieuw het vertrouwde werk: hooi lossen. Na een tijdje moeten wij onder begeleiding de terreinen verlaten omdat ze van daaruit gaan schieten. Nog maar net zijn wij weg of wij horen de kanonnen al bulderen. Het geschut vliegt in verschillende richtingen de lucht in. Door het goede weer is er immers veel activiteit van vliegtuigen. 's Avonds zien wij ook nog een luchtgevecht, maar alles speelt zich af op grote hoogte, zodat wij maar moeilijk kunnen inschatten wat er echt gebeurt.

Zaterdag 29 juni 1918

Vandaag is het de feestdag van Sint-Petrus en Sint-Paulus. Wij gaan alweer werken op de velden van de burgemeester van Kortemark. Het is een half uurtje stappen tot wij er zijn. Met een hele ploeg maaien wij de velden, omdat de boer nog wat moet zaaien op deze percelen. (...)

In de namiddag halen wij met wagens het hooi binnen, samen met het kruid. De wagens keren meermaals om, opnieuw laden is de boodschap. Wij werken een tijd langer dan gewoonlijk; alles moest binnen voor we mochten stoppen. Er was vandaag alweer veel beweging in de lucht en de ballons van de Duitsers en de verbondenen hingen de hele namiddag in de lucht.

Zondag 30 juni 1918

's Morgens om vijf uur halen wij onze wapens - lees: zeis - op. Wij zijn amper bij het depot aangekomen of wij merken een vliegtuig van de verbondenen op boven de Duitse verkenningsballon. De ballon wordt omlaag getrokken, de soldaat springt eruit en opent zijn parachute. Even later zien wij de ballon in lichterlaaie staan en door rook omhuld neerstorten. Wij genieten - inwendig! -. Wij horen vertellen dat dezelfde piloot deze morgen al drie ballons heeft neergehaald. (...)

Maandag 1 juli 1918

Wij trekken nog maar eens naar het werk. Wij zien opnieuw een groot troepentransport, altijd maar meer en meer soldaten. Het is zeer mooi weer en de lucht hangt vol vliegtuigen. Ze vliegen zo hoog dat je ze nauwelijks bemerkt. Soms horen wij hun mitrailleurs van uit de hoogte roffelen. Vermits wij ver van de barakken werken, stoppen wij om half vier. Als wij bij de barakken aankomen, vernemen wij dat wij vandaag betaald worden. Wij wachten geduldig onze beurt af en wij ontvangen 5,10 frank per dag, boven het eten en het logies dat wij er krijgen.

Dinsdag 2 juli 1918

Wij gaan opnieuw maaien in de buurt van Kortemark. Alle huizen zijn er vernield, het onkruid groeit tussen het puin en alles is verlaten. Geen levende ziel te bespeuren. Alles doods en verlaten, wat een ellende! (...)

Woensdag 3 juli 1918

Wij moeten de hele dag maaien. Ik voel mij moedeloos en ben dit hondenleven beu. Ik denk de hele tijd aan vrouw, kind en de vrienden thuis. In de namiddag worden wij als een bende slaven naar onze barak teruggedreven 'tot spot dienende voor dit grove volk'.

In de barak verneem ik dat een metgezel gedood is door een granaatsplinter. Hij was met nog drie andere kameraden aan het werk, een uurtje verwijderd van onze werkplaats. Hij was aan het

maaïen en gras aan het wegbrengen met de auto. Tijdens het maaïen is een granaat te midden van de groep neergekomen. De jongen werd getroffen aan het hoofd en was op slag dood. Zijn vrienden vluchtten in paniek. Als de rust wat was teruggekeerd, keerden ze terug en troffen ze er hun overleden gezelschap aan. Hij werd in de auto gelegd en naar Kortemark gebracht. Daar werd hij - ver van zijn thuis in de grond gestopt. Niemand van zijn verwanten of vrienden heeft hem kunnen vergezellen naar zijn laatste rustplaats. (...)

Donderdag 4 juli 1918

Wij moeten terug naar Kortemark; maaïen is de boodschap. Iedereen probeert te ontsnappen aan de autoriteit. Wij vernemen dat er opnieuw heel wat nieuwe kameraden zijn gearriveerd uit de Kommandantur Eeklo en Ertvelde; meerdere kameraden uit omliggende gemeenten, maar wij blijven de enige 'bandieten' uit Boekhoute.

Zaterdag 6 juli 1918

Wij worden wakker met onze gedachten al bij onze geliefden thuis. De tijd kruipt langzaam voort. Eindelijk is het uur van vertrek aangebroken. Wij worden in rangen geplaatst, de bagage wordt gecontroleerd en uiteindelijk krijgen wij onze papieren om in verlof te gaan. Onder begeleiding van bewakers stappen wij in rang richting Lichtervelde, waar wij de trein zullen nemen. Na een tijdje wachten, rijden wij met de 'beestenwagen' richting Gent. Onderweg genieten wij van het schilderachtige West-Vlaamse landschap met in de wind wiegende korenvelden. (...)

Wat is het toch aangenaam om in verlof te zijn, samen met zijn geliefden, die je op hun beurt beminnen. Ik begin inwendig te rillen als ik denk dat de dag nadert waarop wij, willen of niet, uit elkaar worden gerukt om opnieuw ons verraderswerk en ons bandietenleven te moeten opnemen.

Maandag 8 juli 1918

Alles is klaar voor het vertrek: bagage en levensmiddelen. Het uur van afscheid nemen is gekomen. Opnieuw worden wij weggerukt van vrouw en kind en is het uur geslagen om ons verraderswerk tegen ons eigen volk op te nemen. Op zulke momenten voelt men het slavenjuk op de schouders wegen.

(...) Eindelijk raken wij onder begeleiding op de trein naar Lichtervelde. Het is ruim half twaalf als wij arriveren in het station. Van daar trekken wij gepakt en gezakt te voet naar Kortemark. Het is een mooie nacht; wij horen niets anders dan het gebulder van kanonnen en zien geregeld lichtflitsen als was het aan het bliksemen. Wij bereiken uiteindelijk zonder ongelukken onze barakken. Wij zijn allen erg vermoeid van de lange reis en het lange wachten. Wij slapen dan ook vrij vlug in, met onze gedachten bij onze thuis.

Woensdag 10 juli 1918

Wij zijn vroeg op om koffie te halen. Wij maken ons klaar en trekken naar het werk. Wij zijn nauwelijks ter plekke als er vliegtuigen boven ons tollen, granaten vallen en scherven vliegen rondom ons. Gelukkig zonder gevolgen! Wij werken rustig tot het tijd is om de soep te halen.

Wij zien dat een vliegtuig boven Gits neergeschoten wordt. Enkele jongens lopen er heen en keren terug met het nieuws dat het een Frans vliegtuig was. De piloot trachtte nog te vluchten. Zo eindigt de eerste werkdag na ons verlof. Wij zijn nog vermoeid van de vorige dag en beslissen om vroeg tussen het stro te kruipen. Een soldaat komt ons vertellen dat wij morgen niet moeten werken, wegens de herdenking van de Guldensporenslag. Wij duiken in bed en denken aan de heldendaden van onze voorouders, maar ook aan de dwang die de bezetter ons oplegt.

Donderdag 11 juli 1918

Vandaag hebben wij vrij. Wij maken van de gelegenheid gebruik om eens naar Kortemark dorp te gaan; wij kregen er de toestemming voor. Wij stappen de kerk binnen om aan 'Die van Hierboven' te vragen wanneer die ellendige oorlog zal eindigen en wanneer ons geliefd vaderland van deze gesel zal worden verlost.

In de kerk is een ware ravage aangericht. Het Lam Gods ligt aan stukken. Beelden en schilderijen zijn waarschijnlijk in veiligheid gebracht. De preekstoel is nergens te bespeuren en op het oksaal zien wij het vernielde orgel. Op deze plaats, waar zo velen tot de Allerhoogste zijn opgegaan, ligt alles overhoop of is verbrijzeld. Hier is goed te zien wat men ons onschuldige volk heeft aangedaan. (...)

Vrijdag 12 juli 1918

Vandaag moeten wij alweer maaien. Het is slecht weer en wij moeten meermaals schuilen. De dag duurt een eeuwigheid; in de namiddag klaart het uit en wij komen toch met droge kleren terug aan in de barak.

Zaterdag 13 juli 1918

Vandaag voeren wij nog eens hetzelfde werk uit: er gebeurt niets bijzonders. Een week geleden stonden wij er beter voor. Wij troosten ons met de gedachte dat deze slavernij niet eeuwig kan blijven duren en wij schikken ons in ons bittere lot. Als wij terug in de barak aankomen, wassen wij ons en maken wij onze kleren wat proper. Waarom eigenlijk? Morgen moeten wij opnieuw werken.

Zondag 14 juli 1918

Vandaag is het Franse feestdag. Wij trekken naar het werk in Handzame. Er arriveren heel wat vliegtuigen en de bombardementen en beschietingen beginnen meteen. Shrapnels, stukken ijzer vallen om ons heen in de velden. Iedereen zoekt dekking. Eindelijk zijn de vliegeniers weg en wordt het stil. Wij hervatten het werk. (...)

Maandag 15 juli 1918

Wij gaan werken in de buurt van Sint-Jozef. Wij zien een treinstel dat helemaal aan flarden geschoten is. Wij passeren een Duitse begraafplaats waar 1300 Duitsers begraven liggen. Wij laten het erbij, genoeg voor vandaag.

Dinsdag 16 juli 1918

Wij moeten aantreden voor de barak. Plotseling begint het te regenen, er breekt een geweldig onweer los, waaraan geen einde lijkt te komen. Wij keren terug naar de barak en leggen ons op bed, tot het regenen ophoudt. Het is dan al redelijk laat. (...) Wij vertrekken en lopen tot voorbij Kortemark. Nog maar pas hebben wij het werk aangevat, of wij horen de kanonnen bulderen. Er is veel beweging in de lucht, vogels die het uitspansel doorklieven onder het gebulder en gedonder.

Op de terugweg naar onze barak zien wij in de verte een groot aantal kabelballonnen van de verbondenen hangen. Dichterbij hangt er ook een Duitse ballon. Opeens duikt een vliegtuig op; er wordt hevig op gevraagd, maar de piloot voert onverschrokken zijn opdracht uit. Hij schiet de Duitse ballon in brand. De Duitse soldaat springt eruit en wordt beschoten door de piloot. De ballon stort brandend neer; de piloot kijkt lachend neer op zijn prooi.

Woensdag 17 juli 2018

Wij zijn aan het werk in Kortemark en komen om half vijf terug 'thuis'. Wij vernemen dat in het gehucht Sint-Jozef drie mensen omkwamen door Engelse obussen, twee timmerlieden uit Gits en

één uit Lichtervelde. Zij waren gevlucht in een barak en werden daar getroffen door granaatscherven. Dat brengt het totaal al op vijf slachtoffers hier in Kortemark. Wat staat ons nog allemaal te wachten? De hele dag door bulderen de kanonnen en is er veel activiteit in de lucht.

Wij hebben wat glas meegebracht om het raam in de barak te herstellen. Daardoor is het nu heel wat klaarder. Wij zijn nog maar net gaan slapen als wij geweekt worden door afweergeschut. De shrapnels vliegen in het rond. Plots weerklinkt een enorme knal. De broden en het materiaal vallen van de boorden. Enkele kameraden nemen een kijkje buiten. De lucht lijkt wel in brand te staan. Blijkbaar zijn heel wat jongens het terrein ontvlucht. (...)

Donderdag 18 juli 1918

's Morgens is het een stuk rustiger geworden, het geschut is fel verminderd. Na het ontbijt worden wij in rangen opgesteld en vertrekken wij naar het werk. De helft van de mannen is weg! Wij horen nu en dan in de verte nog een shrapnel ontploffen.

Na het werk kruipen wij vroeg in bed; wij hebben de vorige nacht immers maar weinig geslapen. Als ze ons nu wat met rust laten, krijgen wij toch nog wat rust. Nu en dan horen wij nog een shrapnel voorbij suizen en ontploffen, maar het is toch heel wat rustiger dan vorige nacht.

Vrijdag 19 juli 1918

Wij horen vertellen dat het werk niet al te lang meer zal duren en dat onze gevangenschap misschien naar haar einde loopt. Wat zou dat een opluchting en een verlossing zijn Als wij terug zijn van het werk, horen wij roepen. Wij gaan kijken; het is alweer een vliegtuig van de verbondenen dat een Duitse ballon neerhaalt. Telkens als die worden opgelaten, worden ze meteen neer gekogeld.

Zaterdag 20 juli 1918

Wij worden opnieuw in rangen geplaatst om te gaan werken. Het weer is heerlijk. Er hangt een verkenningsballon in de lucht. Plotseling komt er een vliegtuig aan, dat fel beschoten werd. In volle snelheid stevent hij met doodsverachting op zijn doel af. De ballon wordt naar beneden gehaald, de piloot vuurt een brandbom af, maar die mist het 'varken'. Het vliegtuig verdwijnt uit het zicht, maar keert even snel terug als hij gegaan is. De ballon is grotendeels binnengehaald, maar wordt toch nog geraakt. Dikke zwarte rookpluimen stijgen op, de ballon stort te pletter en het vliegtuig verdwijnt.

Wij staan in volle bewondering, maar mogen dat niet laten blijken! Intussen zijn wij vertrokken naar het werk. Complete formaties vliegtuigen doorklieven de lucht. Onophoudelijk weerklinkt afweergeschut, shrapnels vallen al dan niet ontploft rond ons, gelukkig zonder kwalijke gevolgen. Zo eindigt alweer maar eens een week.

Zondag 21 juli 1918

Nationale feestdag; wij moeten werken tot 's middags. Wij zijn al eerder klaar en keren terug naar de barak. Wij eten onze soep en rusten wat uit op ons bed. Daarna maken wij een wandeling, drinken een glas bier en zo komen wij de zondag door.

Maandag 22 juli 1918

Wij vatten de week aan met de gedachte dat het wel de laatste werkweek zou kunnen zijn. Het hangt ons werkelijk de keel uit, wij verlangen hevig naar het einde. Vandaag gebeurt er niets speciaals, of toch: sinds donderdag krijgen wij nog maar twee keer per week een kwart brood en op zondag enkele koekjes. Ik zit zowat door mijn voorraad en beslis een brood te gaan kopen bij een landbouwer die hier niet ver vandaan woont. (...) Zeer tot mijn genoegen zie ik dat op de deur

eveneens twee portretten van de koning en de koningin zijn aangebracht. Nog terwijl ik de boer vraag of ik er een mag hebben, ben ik al bezig er een los te maken. Ik zeg tegen de boer dat hij het aan geen groter patriot kan geven dan aan mij. De boer stemt ermee in en ik bedank hem duizend keer. Het gaf mij het gevoel een grote schat te bezitten. Als ik terug ben in de barak, laat ik de foto door mijn gezellen bewonderen.

Dinsdag 23 juli 1918

Opnieuw aan het werk. Als wij er aankomen, begint het vreselijk te regenen; het houdt maar niet op. Wij keren terug naar de barak. 's Nachts wordt er verschrikkelijk geschoten; wij horen shrapnells overvliegen en ontploffen.

Woensdag 24 juli 1918

Altijd hetzelfde werk. Als wij in de namiddag thuiskomen, wordt ons gezegd dat wij niet meer van het terrein af mogen. Wij voelen ons niets minder dan krijgsgevangenen. Dat betekent ook dat vele jongens zonder eten zitten en zij er nog nauwelijks kunnen aankomen. 's Avonds zitten wij nog wat na te praten en zien dat er opnieuw een Duitse ballon uit de lucht wordt geschoten. Bedtijd.

Donderdag 25 juli 1918

Wij zitten onze boterhammen te eten, als plotseling op korte afstand een hevig bombardement losbarst. Obussen vliegen zowat overal. Een aantal mannen raapt zijn bagage samen, springt over de draad en vlucht. Samen met enkele kameraden maken wij onze bagage klaar. Als wij op het punt staan om te vertrekken, houdt het schieten op en komen soldaten ons uit de barak halen. Zij stellen ons op in rangen. Zij lachen omdat wij gepakt en gezakt staan om te vertrekken. Ik werp op dat zij niet het recht hebben ons zo dicht bij het front te brengen.

Wij vertrekken in groep; de soldaten lijken niet goed te weten waarheen. Wij lopen voorbij Sint-Jozef en komen uiteindelijk op dezelfde plaats terecht waar wij ons gisteren bevonden. Verder vernemen wij niets meer. Wij keren terug huiswaarts langs Kortemark en aan de 'Proviande' zien wij dat alles in de wijde omgeving stukgeschoten is. Er liggen verscheidene dode soldaten tussen het puin. En dan zouden ze nog durven te beweren dat wij hier geen gevaar lopen! Vele huizen zijn verwoest. Gelukkig zijn de mensen die door de Duitsers verplicht werden om terug te keren, tijdig gevlucht.

Thuis aangekomen laten wij onze bagage gepakt voor in het geval wij moeten vluchten. Het is een mooie avond; vliegtuigen doorkruisen het luchtruim. Wij kruipen in bed. Wij houden onze kleren aan en doen geen oog dicht. Rond één uur hoor ik een vliegtuig en kort daarop het gesis van een vallende bom. Een hevige knal wordt gevolgd door een tweede. Meer is er niet nodig! Wij nemen onze bagage en lopen het terrein op naar de draad. .. Alle wachtposten zijn bezet en wij worden door gewapende soldaten teruggedreven. Wij zijn andermaal veroordeeld om ons lot verder af te wachten. (...)

Zondag 28 juli 1918

De Walen en de Fransen vertrekken ook met verlof. Wij werken tot 's middags in Markhove en Edewalle. Wij komen voorbij de stukgeschoten huizen door het bombardement eerder deze week. Welke verwoestingen richt deze oorlog toch aan!

Wij maaien een partij tarwe. Wij gaan niet erg precies te werk, er is veel afval. Tegen de middag zijn wij klaar, wij zijn ervan af. Wij brengen de zondag verder in verveling door en zijn blij dat ook deze dag voorbij is.

Woensdag 31 juli 1918

(...) Wij vertrekken naar het werk. Het is snikkend heet. Er is opvallend minder beweging in de lucht. Wij zien een ballon hangen; plots springt er een soldaat uit, opent zijn valscheren en komt zachtjes naar beneden. (...)

Donderdag 1 augustus 1918

Wij zijn klaar om naar het werk te vertrekken als plotseling onze kameraden, die enkele dagen in verlof waren, bij ons binnenvallen. Wij zijn blij als ze ons vertellen dat thuis alles goed gaat. Wij zijn op weg naar het werk, een vliegtuig nadert een verkenningsballon. Het afweergeschut is hevig, brokstukken vallen neer in onze buurt. Wij zoeken beschutting onder de bomen. De piloot slaagt er niet in de ballon neer te halen; hij wordt telkens teruggedreven. Deze keer blijft de ballon hangen zonder geraakt te worden.

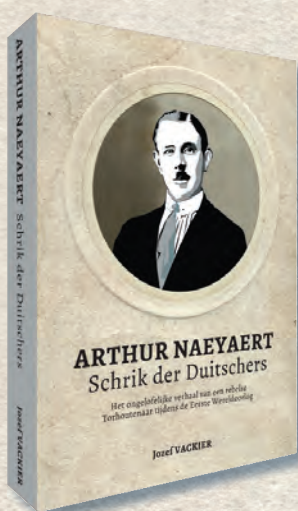

Dit dagboek eindigt abrupt op 1 augustus 1918. Er ontbreekt dus een deel.

Research: Michel Coene

Transcriptie: Krispijn Hautekeete

Hertaling: Paul Van der Linden

VOORINTEKENING BOEK

Jozef Vackier nodigt u uit om in te tekenen op zijn boek 'Arthur Naeyaert, Schrik der Duitschers'

Arthur Naeyaert stond tijdens de Eerste Wereldoorlog bekend als de Schrik der Duitschers. Hij daagde in de streek van Torhout de bezetter uit, leefde er ondergedoken, werd meerdere malen gevangen genomen maar kon telkens weer ontsnappen uit de klauwen van de Duitsers.

Reporter A. Hans van Het Laatste Nieuws schrijft op dinsdag 4 en woensdag 5 februari 1919: "Ha ja, Naeyaert, ge zoudt er 'n boek van kunnen schrijven"

En dit heeft Jozef Vackier gedaan. Na zijn actieve loopbaan heeft hij zich voltijds gericht op het doorgronden van het ware verhaal. Dat bleek nog spannender dan gedacht.

Dit boek wordt officieel voorgesteld op **zaterdag 19 september** om 16 uur in het nieuw stadskantoor van Torhout, Aartrijkestraat 11B, waarop u als voorintekenaar bent uitgenodigd.

Indien u intekent **vóór 31 juli 2015** betaalt u slechts **20,00 euro** i.p.v. de normale verkoopprijs van **25,00 euro** en krijgt u **naamvermelding** in het boek.

U kunt het boek na verschijning laten toesturen op uw adres (mits betaling van 5,00 euro verzendingskosten binnen België / andere Europese landen: 12,35 euro), of u kunt het boek afhalen tijdens de boekpresentatie van zaterdag 19 september.

HOE TEKENT U IN OP HET BOEK:

Door betaling van uw bestelling met een overschrijving op rekeningnummer **BE02 3770 0682 9140** van Jozef Vackier, Biezenstraat, 3 8820 Torhout met vermelding van **"boek Arthur Naeyaert", naam en voor-naam intekenaar** en ook vermelding **van uw e-mailadres**, nodig voor het toesturen van de uitnodiging op de boekpresentatie of vul het online formulier in via:

www.arthurnaeyaert.wordpress.com

Uw bestelling is ofwel **20,00 euro** (of een veelvoud hiervan bij meerdere bestellingen) bij afhaling van het boek op zaterdag 19 september 2015 ofwel **25,00 euro** (of een veelvoud hiervan bij meerdere bestellingen binnen België) wanneer we u het boek opsturen.

Voor meer inlichtingen kunt u contact opnemen met de auteur:

T +32 (0)50 21 19 45, +32 (0)479 05 49 70,
jozefvackier@hotmail.com

"Ha ja, Naeyaert, ge zoudt er 'n boek van kunnen schrijven"

www.arthurnaeyaert.wordpress.com